

Etablering av en samverkansmodell för medicinsk teknik 2019-2020

Dnr 01090-2019

Förslag till beslut

Regionstyrelsen fattar följande beslut:

1. SKL:s rekommendation ”Etablering av en samverkansmodell för medicinteknik 2019 - 2020” antas med angivna synpunkter.
2. Samverkansmodellen finansieras genom att 75 000 kr per år avsätts från anslaget för regiongemensamt.

Sammanfattning

Förslaget innebär sammanfattningsvis att regionerna gemensamt etablerar en samverkansmodell för medicinteknik som förbereds under 2019 och går i skarp drift fr.o.m. 2020. Huvudinriktningen är att tillskapa en nationell och regiongemensam process för införande av ny medicinteknik, men modellen ger även möjlighet till annan mer strukturerad medicinteknisk samverkan även på sjukvårdsregional nivå.

Ärendet

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har vid sammanträde den 15 mars 2019 beslutat rekommendera regionerna

- **att** gemensamt etablera en samverkansmodell för medicinteknik som förbereds under 2019 och går i skarp drift fr.o.m. 2020. Verksamheten utvecklas successivt över tid därefter.
- **att** samverksmodellens finansiering i sin helhet sker inom ramen för sjukvårdsregionerna, förutom vissa funktioner av gemensam karaktär. För dessa föreslås gemensam tilläggsfinansiering motsvarande 2,4 mnkr 2019 (utökning om 1,4 mnkr) och 3 mnkr 2020 (tillsvidare) med årlig uppräkningsenligt LPI. Regionerna samordnar själva eventuellt nödvändig resursomfördelning inom respektive sjukvårdsregion som kan bli aktuell.

För Region Norrbotten innebär den gemensamma tilläggsfinansieringen årliga kostnader om 60 000 kr 2019 och 75 000 kr år 2020. Årliga kostnader belastar regiongemensamt.

- **att** följande funktioner inrättas:
- *Ett medicintekniskt råd.* Rådet verkar utifrån den etiska plattformen för att avge rekommendationer till regionerna men med uppdrag att beakta den medicintekniska marknadens särskilda förutsättningar. Bemanningen sker främst via sjukvårds-regionerna men även representation från kommunerna föreslås. SKL stöttar med sekreterarfunktion/koordinator.
- *En beredningsfunktion.* Funktionen koordinerar, bereder, kommunicerar och följer upp regiongemensamt agerande inom samverkansmo-

dellen och är ett operativt stöd till det medicintekniska rådet. Bemannning sker via sjukvårdsregionerna och SKL. Initialt resurser motsvarande 0,5 bef per sjukvårdsregion, ökning bedöms behövas över tid.

- *Ett upphandlingsprojekt* under 2019 med fokus på strategisk upphandlings-samverkan inom medicinteknikområdet och ordnat införande. Projektledning utgår förslagsvis från en region. Fr.o.m. 2020 inrättas en upphandlingskoordinator. Projektledare och upphandlingskoordinator ingår i beredningsfunktionen.
- **att** regionerna i sina interna processer och i sitt budgetarbete beaktar effekterna av samverkansmodellens genomförande, såväl avseende personella resurser som medel för att kunna följa gemensamma rekommendationer.
- **att** regionerna i samverkan uppdrar åt kunskapsstyrningssystemets programområden och arbetsgrupper samt de egna HTA-enheterna eller motsvarande resurser att aktivt medverka i samverkansmodellen med sin expertkunskap.
- **att** nätverket för regionernas kontaktpersoner i medicinteknik behålls under 2019–2020 och utvärdering sker därefter.
- **att** etableringsprojektet och den nationella arbetsgruppen för medicintekniks uppdrag avslutas från och med 2020, när samverkansmodellen träder i kraft.
- **att** den del av samverkansmodellen som är gemensamt finansierad faktureras av SKL i likhet med läkemedelsmodellen och samordnat med denna.
- **att** styrgruppen för läkemedels- och medicintekniksamverkan, NSG LM/MT, kontinuerligt följer arbetet och årligen återrapporterar till regionerna om hur arbetet utvecklas och om budgeten behöver justeras. Särskilt ska ev. författningsmässiga krav som kan komma att ställas på transparens, förutsägbarhet och rättssäkerhet beaktas.
- **att** modellen utvärderas av en extern aktör en första gång efter år 2021, till exempel via Myndigheten för Vård- och omsorgsanalys.
- Förbundsstyrelsen beslutade även att rekommendera regionerna
- **att** ansluta sig till den föreslagna samverkansmodellen för medicinteknik, vilket innebär att aktivt medverka i den, att verka för att dess intentioner uppfylls och att fatta de beslut som behövs i enlighet med rekommendationen ovan.
- **att** respektive region uppmanas att senast 15 maj 2019 anmäla till Sveriges Kommuner och Landsting hur rekommendationen behandlas.

Övergripande synpunkter

Region Norrbotten stödjer det övergripande och långsiktiga målet att i en nationell samverkansmodell åstadkomma god, kostnadseffektiv och jämlik vård. Erfarenheterna från läkemedelsområdet av motsvarande samverkan är goda, och en nationell samverkansmodell kommer att bidra till att dämpa trenden med ökade kostnader för medicintekniska produkter.

Givet en medicinteknisk marknad som omsätter cirka 22 miljarder svenska kronor i Sverige och de möjligheter som ett mer samordnat agerande kan ge,

såväl på jämlik vård, samutnyttjande av resurser och kunskap och direkta upphandlingsvinster, torde satsningen vara väl investerade medel.

Sannolikt är resursbehovet i förslaget underskattat, särskilt i de uppgifter som skall ske inom varje sjukvårdsregion. Samverkansmodellen måste därför långsiktigt vara självfinansierande genom att uppnå kostnadsreduceringar som motiverar resursbehovet.

Att förslaget är utformat att synkronisera med inrättandet av kunskapsstyrning är bra och nödvändigt.

Särskilda synpunkter

- **att** gemensamt etablera en samverkansmodell för medicinteknik som förbereds under 2019 och går i skarp drift från och med 2020. Verksamheten utvecklas successivt över tid därefter.

Kommentarer: I förslaget till samverkansmodell lyfts särskilda utmaningar fram inom det medicintekniska området. Region Norrbotten vill understryka vikten av att kontinuerligt utvärdera om samverkansmodellen skapar mer värde i förhållande till de resurser som avsätts, och att uppdraget begränsas till sådana produkter och områden där det finns särskilda utmaningar gällande en god och jämlik vård samt ekonomi. Senare utökningar av uppdraget i samverkansmodellen till bredare områden bör endast ske efter utvärdering av vilket värde samverkansmodellen skapat och kan förväntas skapa vid utökning.

- **att** samverksmodellens finansiering i sin helhet sker inom ramen för sjukvårdsregionerna, förutom vissa funktioner av gemensam karaktär. För dessa föreslås gemensam tilläggsfinansiering motsvarande 2,4 mnkr 2019 (utökning om 1,4 mnkr) och 3 mnkr 2020 (tillsvidare) med årlig uppräkningsenligt LPI. Regionerna samordnar själva eventuell nödvändig resursomfördelning inom respektive sjukvårdsregion som kan bli aktuell.

Kommentarer: Ett av målen med samverkansmodellen är en god och jämlik vård, vilket i sig kan vara kostnadsdrivande för enskilda regioner. Ett annat mål är att öka kostnadseffektiviteten, vilket förväntas vara kostnadsreducerande vid lägre inköpskostnader. Förutsättningen för region Norrbotten att kunna bidra i samverkansmodellen är att det finns en balans mellan båda dessa aspekter, och Region Norrbotten vill särskilt påpeka att stora nationella ambitionsnivåhöjningar inom det medicintekniska området svårligen kan hanteras inom ramen för nuvarande finansieringsmodell. Den gemensamma finansieringen innebär en uppstartskostnad under 2019 och 2020, och Region Norrbotten anser att det är rimligt att starta arbetet utan ytterligare underlag avseende kostnad mot nytta. Region Norrbotten ser positivt på att modellen utvärderas av en extern aktör en första gång efter år 2021, till exempel via Myndigheten för Vård- och omsorgsanalys, och att underlag från en sådan utvärdering ligger till grund för eventuell utökning av samverkansmodellen och förändringar av den gemensamma finansieringen och budgeten.

- **Ett medicintekniskt råd.** Rådet verkar utifrån den etiska plattformen för att avge rekommendationer till regionerna men med uppdrag att beakta den medicintekniska marknadens särskilda förutsättningar. Bemannning sker främst via sjukvårdsregionerna men även representation från kommunerna föreslås. SKL stöttar med sekreterarfunktion/koordinator.

Kommentarer: Region Norrbotten stödjer förslaget med ett särskilt medicintekniskt råd skilt från NT-rådet. Även om det finns beröringspunkter mellan läkemedel och medicinteknik, anser Region Norrbotten att de frågeställningar och utmaningar som rör medicinteknik är så skilda från läkemedel att de bör hanteras i separata råd.

- **En beredningsfunktion.** Funktionen koordinerar, bereder, kommunicerar och följer upp regiongemensamt agerande inom samverkansmodellen och är ett operativt stöd till det medicintekniska rådet. Bemannning sker via sjukvårdsregionerna och SKL. Initialt resurser motsvarande 0,5 tjänster per sjukvårdsregion, ökning bedöms behövas över tid.

Kommentarer: Region Norrbotten bedömer att en stark och samordnad beredningsfunktion med representanter från varje sjukvårdsregion är en förutsättning och avgörande framgångsfaktor för samverkansmodellen. Hur mycket resurser norra sjukvårdsregionen väljer att avsätta för beredningsfunktionen samt hur den ska finansieras ska dock fastställas inom ramen för samarbetet i den norra sjukvårdsregionen, ej av SKL. Region Norrbotten anser att för att kunna skapa en stark och samordnad beredningsfunktion måste uppdraget till beredningsfunktionen kring vad som initialt ingår i samverkansmodellen vara både avgränsat och tydligt formulerat. Långsiktigt måste samverkansmodellen i sin helhet och de resurser som avsätts för beredningsfunktionen i synnerhet vara självfinansierande genom ökad kostnadseffektivitet om sjukvårdsregionerna skall kunna bidra.

- **Ett upphandlingsprojekt** under 2019 med fokus på strategisk upphandlingssamverkan inom medicinteknikområdet och ordnat införande. Projektledning utgår förslagsvis från en region. Fr.o.m. 2020 inrättas en upphandlingskoordinator. Projektledare och upphandlingskoordinator ingår i beredningsfunktionen.

Kommentarer: Region Norrbotten anser att det är nödvändigt att snabbt starta reella samverkansaktiviteter inom ramen för samverkansmodellen för att vinna erfarenheter och dra lärdomar som behövs för att utveckla samverkansmodellen.

Ett gemensamt upphandlingsprojekt för patientnära produkter till stora kostnader med risk för ojämlig vård är ett sådant projekt, och region Norrbotten ser gärna att det till exempel görs inom området diabetes.

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomi- och planeringsdirektör

Verksamhetsdirektör

Utvecklingsdirektör

Divisionschefer